

לכולכם שלום, .. אספות-עם הן לא בדיוק מרחב פעולה בו אני מורגלת. אני פועלת יותר במפגשים בסטודיו, בכיתות לימוד ובשיחי גלריה. אני מורגלת יותר בעיבוד, לימוד, גילוי והעצמה של מקומות בנפשו של אדם אליהם אין באופן מידי תחבורה ציבורית. מרחבים בהם הלחישה, העדינות, הקשב ליפי הבריאה והצמיחה, האהבה והחמלה וראיית האחר, נמצאים. דומה שכל אלה כה מותקפים היום וזקוקים יותר מתמיד להגנה ולשמירה.

אבל הנה התייצבתי. התייצבתי בפניכם, גם בשביל להגיד שלתפיסתי, גם אני, אמנית ומורה מזה-45 שנה, מייצגת את בטחון ישראל. ובטחון ישראל בשיח הישראלי הוא מילת קסם. כן, גם אני באופן שאני מבינה את עצמי, **נמנית עם כוחות הבטחון של מדינת ישראל**. כי אמנות ותרבות **מעניקות לאדם חוסן, זהות, טעם לחיים, חירות ומשמעות**.

הידעתם שתקציב הממשלה לתמיכה בתרבות ובאמנות ליברלית חופשית, הוא מגוחך ובמקרה הטוב הוא מגיע **לחצי אחוז מהתוצר הלאומי**? ... לדוגמה, בימים אלה ע"ס ההסכמים הקואליציוניים, הועברו למגזר החרדי 11 מיליארד ש"ח בעוד כל התקציב לשנה זו של מנהל תרבות, על כל ענפיו ומגזריו, הוא 1 מיליארד ש"ח. רק השבוע נפגשתי עם שני מנהלי מוסדות תרבות ששיתפו אותי בקשיים התקציביים המאיימים על המשך פעילותם. **תרבות ואמנות הם אינם דבר שולי, הם אינם קישוט על ד"ש הבגד**, והראייה שהמשרד הפנימי בחברה בישראל היום הוא משבר תרבותי. הוא מציף את חילוקי הדעות והפערים העמוקים בתמונת העולם ויסודותיה. (רק אתמול שמענו על ניפוץ פסלים באגף הארכיאולוגיה במוזיאון ישראל).

דומה שחזון 'כור ההיתוך' וקיבוץ הגלויות של הקמת המדינה לא ממש הצליח .. דומה שהכור תסס והוא הופך לנגד עינינו **לכור מריבה וכאב**.. (ויש כנראה מי שחושב שהוא מרויח מכך). **אגיד לכם משהוא על הכאב שרבים מאיתנו חשים בימים אלה**. אל תנסו מהר מדי להפיסו, ולהמנע ממנו. אני מציעה דווקא לשהות במחיצתו. להשקפתי **הכאב הוא גם סוג של מצפן**. את כואבת רק את מה שחשוב ויקר לך. ואם את קשובה ומבינה את עומקו הוא יכול גם להראות לך את הדרך.

בחקר האמנות נוטים ליחס לבד הציור שני מושגים; האחד שהוא **כ- מראה** בה משתקפים פנינו. והשני שהוא **כ' חלון'** שדרכו אנו משקיפים ומתבוננים על זולתנו וסביבתנו. נראה שבימים אלו אנו זקוקים לשני יסודות אלו. באחד לבחון את עצמינו – לחזור ולשאול מי אנחנו? ואיפה הכתמים העיוורים בהם טעינו? ובשני לראות באופן ישר, אמיץ וקשוב את המראות והקולות הקיימים סביבנו, ובהם גם שכנינו ושותפינו במקום זה.

כפי שאתם רואים יש עבודה. ועבודה ע"פ המסורת היהודית, איך שאני מבינה אותה, היא לימוד ושיח.. בסיסה הוא החברותא, הבירור והתיקון המוסרי בין אדם לחברו, בין האדם למקום. היא "לא תרצח" "לא תגנוב" "לא תחמוד" "ולא תענה ברעך עד-שקר" .. היא " ומתוק האור וטוב לעינינו לראות את השמש: " היא יצירה רוחנית מתחדשת המצטרפת, משלימה, ומלווה את האדם בעבודת החיים והשדה. אך נראה שחלקים רבים בעמינו, בזמן זה, מחריבים וסוטים מכל אלה. ולכן אנחנו פה נזעקים ונאבקים על ערכינו ועל סיפור חיינו.

ניחל לימים טובים יותר שתקוות תיקון והתבהרות בהם.

שבת | 7.10 | 17:00

צומת נהלל

כשהתותחים רועמים,
המוזות לא שותקות!

ישאו דברים אנשי תרבות, אמנות ורוח מהעמק:

עידית לבבי גבאי

אמנית-מורה, פועלת תרבות

אלי שמיר

צייר, אמן ומורה לציור

רם בן ברק

ח"כ, ס. ראש המוסד לשעבר

עדי נס

צלם ואמן

צילום: מרינה פורמן-לוי | עיצוב: שיפרון שיווק דיגיטלי